

คู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคล กลุ่มงานส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา

สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

นันทิญา เกரியงสมร
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓ กลุ่มนิเทศฯ

ที่ / วันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖

เรื่อง การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวนันทิญา เกรียงสมร ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑ เล่ม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการปฏิบัติงานให้ไปอย่างมีระบบ ครอบคลุม เกิดประสิทธิภาพ บรรลุจุดมุ่งหมาย และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งคู่มือการปฏิบัติงานมีรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ขอบเขตงาน กระบวนการ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน Flow Chart การปฏิบัติงาน แบบฟอร์ม รวมถึงเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ เป็นต้น

ในการนี้ ข้าพเจ้าได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ)

(นางสาวนันทิญา เกรียงสมร)

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

คำนำ

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคลของ นางสาวนันทิญา เกรียงสมร ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 มีรายละเอียดของภารกิจ ขอบข่าย หน้าที่ กระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตามขอบข่ายภารกิจหน้าที่ ที่รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย และนโยบาย ตามจุดเน้นสำนักงาน/จุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งร่วมสนับสนุนการปฏิบัติงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องบทยาทจากการวิเคราะห์ อำนาจ หน้าที่ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เกิดเป็นภาระงานของรายบุคคล กลุ่มงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร่องผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่ม นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา รวมทั้งผู้มีส่วนสำคัญ และทำให้เกิดคู่มือปฏิบัติงาน เล่มนี้ให้สมบูรณ์ สามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

นางสาวนันทิญา เกรียงสมร
งานสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

สารบัญ

	หน้า
บันทึกข้อความการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคล	ข
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
คู่มือการปฏิบัติงาน	1
ความเป็นมาและความสำคัญของคู่มือ	1
แนวคิด	1
วัตถุประสงค์	1
คำจำกัดความ	1
ขอบเขตของการนิเทศ	3
บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
หน้าที่ความรับผิดชอบ	5
ขั้นตอนการปฏิบัติ	8
เอกสารอ้างอิง	8
แบบฟอร์มที่ใช้	8
เอกสารบันทึก	8
ภาระงานตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3	9
ภาคผนวก	10
กระบวนการในขั้นตอนการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน	11
กระบวนการในขั้นตอนการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์	12
กระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านเอกสารและการโต้ตอบเอกสาร	13
กระบวนการขั้นตอนในการนิเทศการศึกษา	14
เอกสารอ้างอิง	15

คู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคล

นางสาวนันธิญา เกรียงสมร ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

.....

ความเป็นมาและความสำคัญของคู่มือ

1. แนวคิด

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เป็นกลุ่มงานดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพเท่าเทียมกันโดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียนทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา ในงานตามภารกิจของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมิน ผลการจัดการศึกษา ที่มีศึกษานิเทศก์แต่ละคนรับผิดชอบตามกรอบงานที่ได้รับมอบหมาย จึงต้องมี คู่มือการ ปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์แต่ละบุคคล

2. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

3. วัตถุประสงค์ (Objectives)

3.1 เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการปฏิบัติราชการของบุคลากรกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา

3.2 เพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

3.3 เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในบทบาท หน้าที่ และภารกิจของศึกษานิเทศก์

4. คำจำกัดความ (Definition)

การนิเทศการศึกษา (Educational Supervisions) ปัจจุบันงานในด้านการศึกษาได้เจริญ ก้าวหน้าไปมาก มีการเปลี่ยนแปลงหลายๆ ประการ เช่น การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรความรู้ในสาขาวิชาการต่างๆ เพิ่มขึ้น แนวความคิดและแนวการเรียนการสอนใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงจุดมุ่งหมายของการศึกษา แต่ยังคงพบว่า ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องบางคน ยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงปัญหาดังกล่าว ข้างต้นสามารถจะแก้ไขได้โดยอาศัยผู้นิเทศหรือศึกษานิเทศก์ ซึ่งมีหน้าที่นิเทศการศึกษาให้ครูมีความเจริญงอกงามทางวิชาการ สามารถพึ่งตนเองได้และนำความรู้เหล่านี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนตาม วัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนั้น เรื่องการนิเทศการศึกษา จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ศึกษานิเทศก์ควรจะได้ศึกษาและทำความเข้าใจในหลักการ กระบวนการ และวิธีการของการนิเทศการศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องของการนิเทศการศึกษาดีขึ้น จึงขอแนะนำเอาความรู้เบื้องต้นของการนิเทศ การศึกษามากล่าวถึงในรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศ (Supervision) แปลว่า การให้ความช่วยเหลือแนะนำ หรือปรับปรุง ดังนั้นการนิเทศ การศึกษาก็น่าจะหมายถึงการให้ความช่วยเหลือแนะนำ หรือปรับปรุงเกี่ยวกับการศึกษาโดยเฉพาะในโรงเรียน ได้มี ผู้ให้ความหมายคำว่า การนิเทศการศึกษาไว้แตกต่างกันดังนี้

สเปียร์ส (Spears) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะ ทำให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยการทำงานร่วมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรณีนี้เป็น กระบวนการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครู และมุ่งหวังที่จะช่วยเหลือครูเพื่อช่วยให้ครูได้ช่วยตนเองได้

กู๊ด (Good) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า เป็นความพยายามของผู้ทำหน้าที่นิเทศที่จะ ช่วยในการให้คำแนะนำแก่ครู หรือผู้อื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้สามารถปรับปรุง การสอนของตนให้ดีขึ้นช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านอาชีพ ช่วยพัฒนาความสามารถของครู

แฮร์ริส (Harris) ได้กล่าวถึงความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า หมายถึง สิ่งที่บุคลากรในโรงเรียน กระทำต่อบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะคงไว้หรือเปลี่ยนแปลงปรับปรุงการดำเนินการเรียนการสอนในโรงเรียน มุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในด้านการสอนเป็นสำคัญ

มาคส์ และสทูปส์ (Marks and Stoops) ได้กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาว่า คุณค่าของการนิเทศ การศึกษาอยู่ที่การพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และส่งผลสะท้อนไปถึงการ พัฒนานักเรียนด้วย

ชาญชัย อาจิมสมาจาร ได้ให้คำจำกัดความว่า การนิเทศการศึกษา คือกระบวนการสร้างสรรค์ ที่ไม่ หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำ และการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูและนักเรียน เพื่อการปรับปรุงตัวของเขาเองและสภาพการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์

สันต์ ธรรมบำรุง ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือการแนะนำการ ชี้แจง การบริการ การปรับปรุงที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ในการศึกษาที่จะส่งเสริมให้ครูปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

ดังนั้น จึงอาจสรุปความหมายของการนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาครู เพื่อให้ครู ปรับปรุงและพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้การนิเทศการศึกษาจึง เป็นกระบวนการในการแนะนำช่วยเหลือครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศ นั้นอยู่บนหลักการของประชาธิปไตย ได้แก่ การเคารพซึ่งกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

การนิเทศการศึกษาจัดขึ้นเพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้นในการปรับปรุงการจัด กิจกรรมการเรียนรู้นี้จะสำเร็จได้ผลดีเพียงไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับทักษะและความสามารถของศึกษานิเทศก์ผู้ทำงาน ร่วมกับครู ตลอดจนเทคนิคและวิธีการต่างๆ ที่ศึกษานิเทศก์นำมาใช้ในการนิเทศการศึกษาโดยให้ครูมีโอกาสค้นคว้า งานที่จะต้องทำด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความงอกงามขึ้นเมื่อได้เรียนรู้และมีความเจริญงอกงามแล้วย่อมจะได้รู้จัก ปรับปรุงงานด้านการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นการนิเทศศึกษามีใช้เน้นการปรับปรุงตัวครู โดยเห็นว่าครูยังทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์ในการสร้างความเจริญงอกงามให้แก่ผู้เรียน หากแต่ให้ความสำคัญไปถึง นโยบายการศึกษา จุดประสงค์ของการให้การศึกษา การพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรที่ใช้วัสดุอุปกรณ์ การสอนและวิธีสอนของครู สิ่งแวดล้อมของครูและผู้เรียนในขณะที่เรียน ตลอดจนปัญหาในด้านต่าง ๆ ในส่วนตัวครู และผู้เรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้อยู่ในขอบเขตการนิเทศการศึกษาทั้งสิ้น (อัญชลี ธรรมะวิจิตรกุล, 2553 : 13)

การนิเทศการจัดการศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมสนับสนุน รวมถึงการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาเพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมี ประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ทุกภาคส่วนมีความพึงพอใจ

การติดตามการจัดการศึกษา หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินงานรวมทั้ง ปัญหาอาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อจะหาแนวทางแก้ไข โดยยึดการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

การประเมินผลการจัดการศึกษา หมายถึง การตีค่าผลการบริหารและการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาว่าอยู่ในระดับใดเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5. ขอบเขตของการนิเทศ

นิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบบริหาร และจัดการ ศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พัฒนาการจัดการเรียนการ สอนโดยให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการนิเทศการศึกษาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดและการ ประเมินผลการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือให้แก่ครูและนักเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

6. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์

6.1 งานตามหน้าที่ความรับผิดชอบตามมาตรฐานตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ทุกคนในสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงานนิเทศการศึกษา เพื่อ ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน ดังนี้

1) งานนิเทศการศึกษา โดยส่งเสริมให้สถานศึกษาบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้ มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา พัฒนาการวัดและ ประเมินผล การศึกษา พัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

2) การศึกษา ค้นคว้าทางวิชาการ เพื่อจัดทำเป็นเอกสาร คู่มือ และสื่อใช้ในการปฏิบัติงานและ เผยแพร่ ให้ครูได้ใช้ในการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอน

3) การวิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้สื่อนวัตกรรม และ เทคโนโลยีทางการศึกษา พัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการ พัฒนามาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานและเผยแพร่แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้สนใจทั่วไป

4) การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล เพื่อเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการวางแผนการนิเทศ และการพัฒนางานวิชาการ

5) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

6.2 งานตามขอบข่ายภารกิจของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เป็นกลุ่มงานที่ ดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบบริหาร และจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ มาตรฐานเท่าเทียมกันโดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียน ทั้งระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย เกิดการ เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา โดยปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงานนิเทศการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานศึกษา ค้นคว้าทางวิชาการและวิเคราะห์ วิจัย ติดตามตรวจสอบ และ ประเมินผลเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการนิเทศการศึกษา หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัด การประเมินผล การศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือครู และผู้เรียนในระดับสูง มีความสามารถในการวางแผนการนิเทศการศึกษา งานวิชาการ งานติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการจัดการศึกษา และจัดทำรายงาน โดย

แสดงให้เห็นว่า มีการวิจัยและพัฒนา สร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาการนิเทศการศึกษา มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง มีการถ่ายทอดและได้รับการยอมรับ และมีการพัฒนาตน และพัฒนาวิชาชีพ มีเทคนิค ชั้นสูง ในการนิเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ สามารถพัฒนานวัตกรรมการนิเทศการศึกษา จนเป็นแบบอย่างแก่ วิชาชีพ ส่งผลให้ครูและบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษาสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้มีความรู้คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

6.3 ภารกิจ สารความรู้ และลักษณะงานที่ปฏิบัติ

1) การนิเทศการศึกษา ได้แก่ หลักการและรูปแบบการนิเทศ วิธีการ และกระบวนการนิเทศ กลยุทธ์ การ นิเทศการศึกษา ในเรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์การนิเทศการศึกษา การสร้างทักษะในการนิเทศ การใช้กลยุทธ์ ในการนิเทศ การนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการนิเทศ การควบคุม และการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา การนิเทศภายใน โดยสามารถวิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริมให้ข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศภายใน สถานศึกษาได้ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอน และการบริหารการจัด การศึกษา ประสาน สนับสนุน และเผยแพร่ผลงานด้านการนิเทศการศึกษา แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เทคนิคการ นิเทศได้อย่างหลากหลาย ด้านความเป็นกัลยาณมิตร

2) นโยบายและวางแผนการศึกษา ได้แก่ ระบบและทฤษฎีการวางแผน บริบททางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทย ที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา แผนการศึกษาระดับชาติ และระดับต่าง ๆ การวิเคราะห์ และกำหนด นโยบายการศึกษา การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาและประเมินนโยบายการศึกษา โดยสามารถให้ คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล และรายงานผล เพื่อจัดทำนโยบายแผน และการติดตามประเมินผล ด้านการศึกษาให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและการวางแผนดำเนินงาน และการประเมิน คุณภาพการจัดการศึกษา ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่มุ่งให้เกิดผลดี คุ่มค่าต่อพัฒนาคุณภาพ สังคม และสิ่งแวดล้อม

3) การพัฒนาหลักสูตรและการสอน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาการศึกษา การวัดและการประเมินผล การจัดการศึกษาพิเศษ โดยสามารถให้คำแนะนำ คำปรึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สาธิต แนะนำ ครู ให้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพของผู้เรียน ประเมินหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้

4) การประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การบริหารคุณภาพ การประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานคุณภาพการศึกษา กระบวนการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การจัดทำมาตรฐาน และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และการวางระบบ การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และพร้อมรับการประเมิน ภายนอก

5) การบริหารจัดการการศึกษา ได้แก่ หลักและระบบขอบข่ายการจัดการศึกษา หลักการบริหาร จัดการการศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การปฏิรูปการศึกษา กฎหมายและระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษา โดยสามารถให้คำปรึกษาแนะนำการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการนิเทศ การบริหารจัดการสถานศึกษา ไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ บริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

6) การวิจัยทางการศึกษา ได้แก่ ระเบียบวิธีวิจัย กระบวนการวิจัย การนำผลการวิจัยไปใช้ โดย สามารถให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาการเรียนการสอน ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ดำเนินการวิจัยเพื่อ สร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ด้านการเรียนรู้และการจัดการศึกษา

7) กลวิธีการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานทางวิชาการ ได้แก่ กลวิธีการนำเสนอ ความรู้ แนวคิด ทฤษฎีที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ การเขียนรายงาน บทความ ผลงาน ผลการศึกษา ค้นคว้า ฯลฯ การวิเคราะห์วิจารณ์ผลงานวิชาการอย่างสร้างสรรค์ โดยสามารถเขียนเอกสารทางวิชาการประเภทต่าง ๆ แนะนำ และให้คำปรึกษาการเขียนเอกสารทางวิชาการแก่คุณครูและบุคลากรทางการศึกษา นำเสนอความรู้ แนวคิด ทฤษฎี ด้วย วิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสมต่อการเรียนรู้

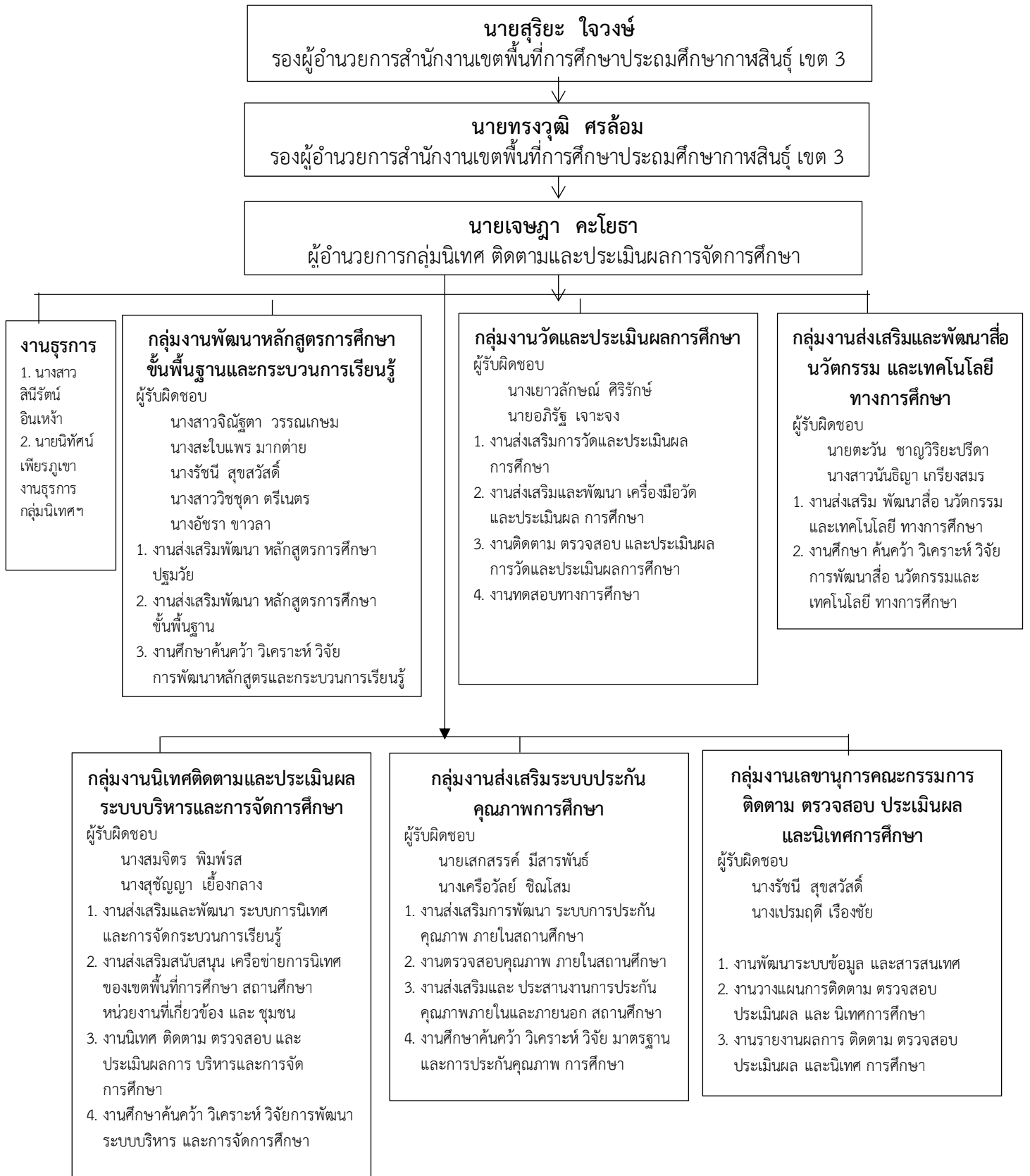
8) การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ระบบมัลติมีเดียแบบปฏิสัมพันธ์ สำนักงานอัตโนมัติ โดยสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาตน และการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม ให้คำปรึกษา แนะนำ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ พัฒนาการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา

9) คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์ ได้แก่ คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์ จรรยาบรรณของวิชาชีพศึกษานิเทศก์ การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยปฏิบัติตนตาม จรรยาบรรณของวิชาชีพศึกษานิเทศก์ มีหลักธรรมในการนิเทศ และประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี

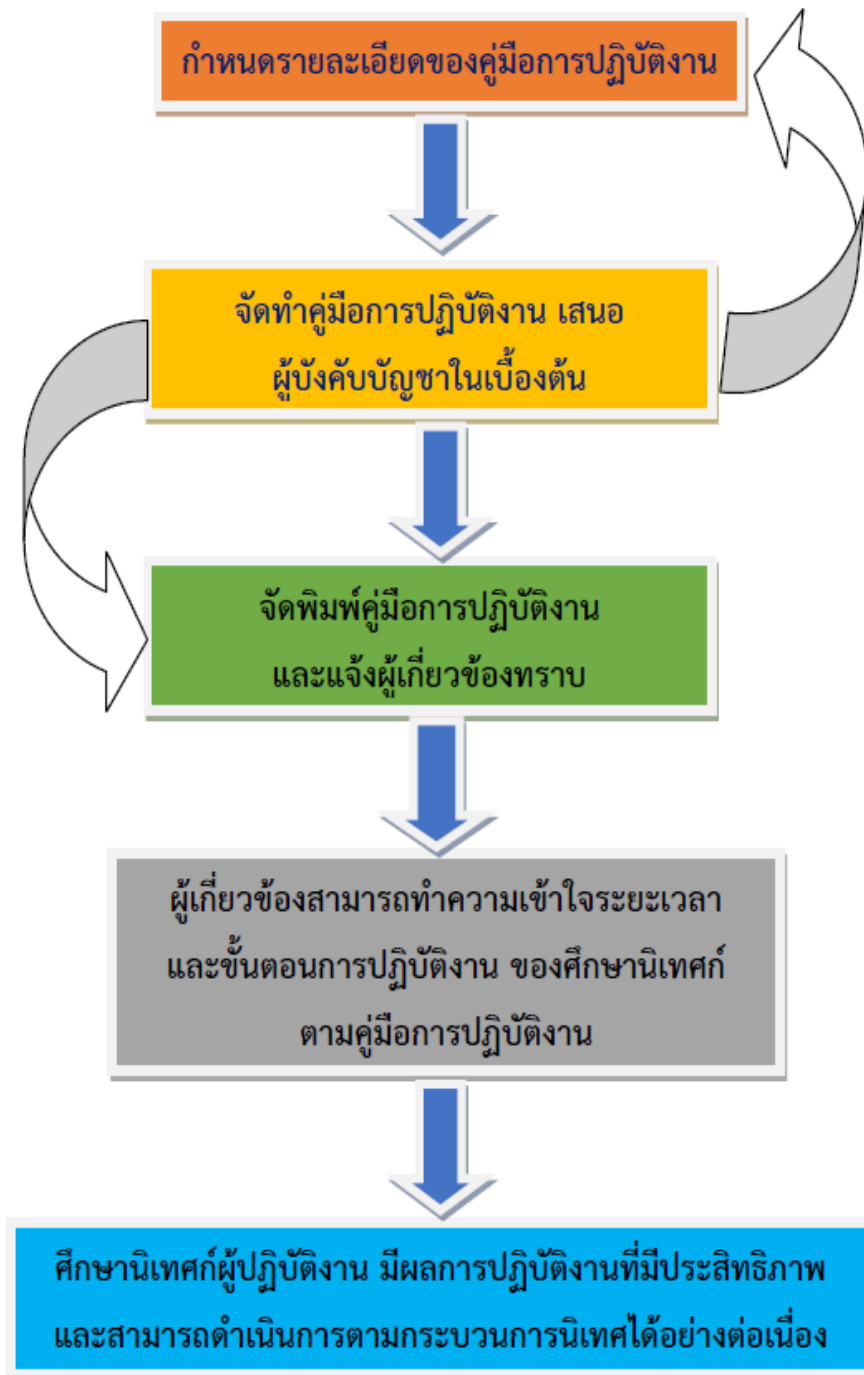
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ปฏิบัติมีแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการนิเทศ ติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ในส่วนที่ตนเอง รับผิดชอบ และสามารถดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดการ ประเมินผลการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือครู และผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เข้าใจใน ภาพรวมของงานที่จะต้องปฏิบัติ ตลอดจนสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ ขอบเขตหรือข้อจำกัดของคู่มือ เนื่องจากการ ปฏิบัติงานในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ในปัจจุบัน มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่หลากหลาย ล้วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มงาน และบุคลากรต่าง ๆ ในทุกด้าน ซึ่งคู่มือการปฏิบัติงานตำแหน่งศึกษานิเทศก์ฉบับนี้ จะเน้นเฉพาะในส่วนที่มีหน้าที่ ความรับผิดชอบ ให้เกิดประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ขององค์กรเท่านั้น

โครงสร้างการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
กลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

Flow Chart กระบวนการทำงานในขั้นตอนการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคล

8. หน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

- 8.1 จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
- 8.2 จัดทำแผนการนิเทศการศึกษากลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
- 8.3 จัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
- 8.4 รายงานผลการนิเทศกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

9. ขั้นตอนการปฏิบัติ (Procedure)

9.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูล ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1) ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่

2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาและจัดทำคู่มือปฏิบัติงานประจำปี, แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา, แผนการนิเทศการศึกษา, แผนปฏิบัติการฯ ประจำปี กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

9.2 ประชุมวางแผนจัดทำคู่มือปฏิบัติงานประจำปี, แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา, แผนการนิเทศการศึกษา, แผนปฏิบัติการฯ ประจำปี กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา และการนิเทศติดตามการจัดการศึกษาตามนโยบาย

9.3 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาและจัดทำคู่มือปฏิบัติงานประจำปี, แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา, แผนการนิเทศการศึกษา, แผนปฏิบัติการฯ ประจำปี กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

9.4 นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาโรงเรียนตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โรงเรียนในสังกัด

9.5 รวบรวมเอกสาร สรุปและรายงานผลนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามนโยบาย

10. เอกสารอ้างอิง (Reference Document)

10.1 แผนปฏิบัติการงบประมาณประจำปี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

10.2 คู่มือการปฏิบัติงาน กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

10.3 คู่มือแนวทางการนิเทศ

11. แบบฟอร์มที่ใช้ (Form)

11.1 เครื่องมือนิเทศ

11.2 คู่มือการปฏิบัติงาน

11.3 แผนการนิเทศการศึกษา

11.4 แผนปฏิบัติการนิเทศ

11.5 รายงานผลการนิเทศ

12. เอกสารบันทึก (Record)

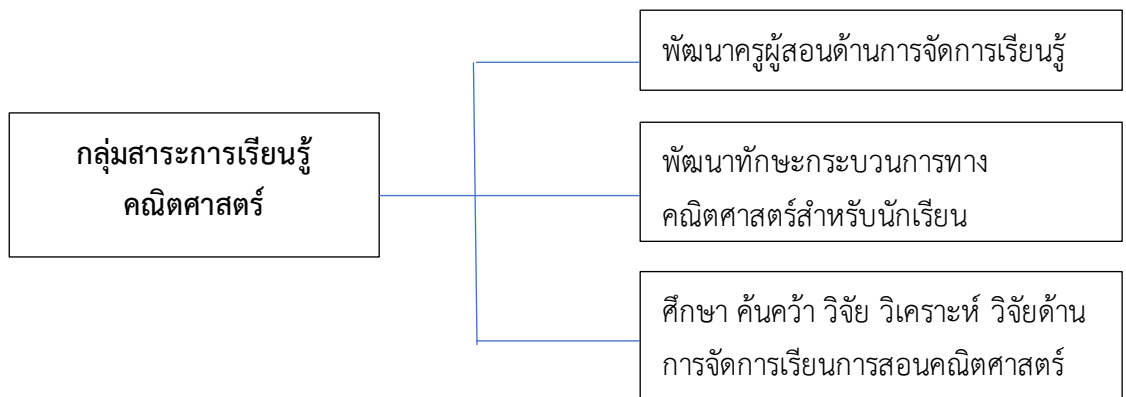
12.1 แบบบันทึกการนิเทศ

12.2 แบบนิเทศ

ภาระงานตามคำสั่งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

นางสาวนันทิญา เกரியสมร ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ ๒๐ ปฏิบัติหน้าที่ งานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบงาน/โครงการ ดังนี้

- 1) งานส่งเสริม พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 2) งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 3) งานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 4) วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อต้นแบบ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา
- 5) ส่งเสริมและพัฒนาครู ผู้บริหารให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 6) นิเทศ ติดตาม ให้สถานศึกษาดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนผลการวิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 7) งานนิเทศ ติดตาม การจัดการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนนวมินทราชินยาอำเภอนามน
- 8) งานข้อมูลสารสนเทศกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 9) งานบริการสื่อและนวัตกรรมแก่โรงเรียน
- 10) โครงการโรงเรียนสุจริต / หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา
- 11) โครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online : ITA Online) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
- 12) งานส่งเสริม สนับสนุนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 13) ศูนย์เฉพาะกิจ COVID-19
- 14) งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

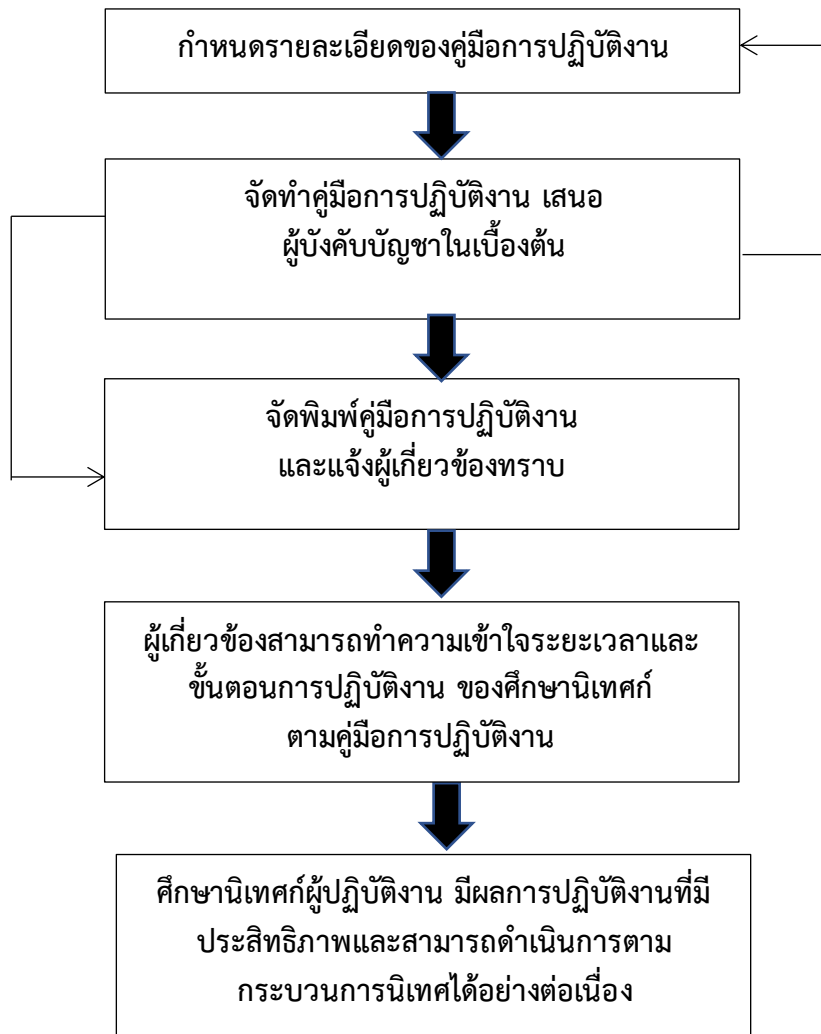

- 15) โครงการศิลปหัตถกรรมนักเรียน /กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- 16) สรุปรายงานผลการดำเนินงานที่รับผิดชอบประจำปี
- 17) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ภาคผนวก
กระบวนการทำงานเชิงระบบ

Flow Chart

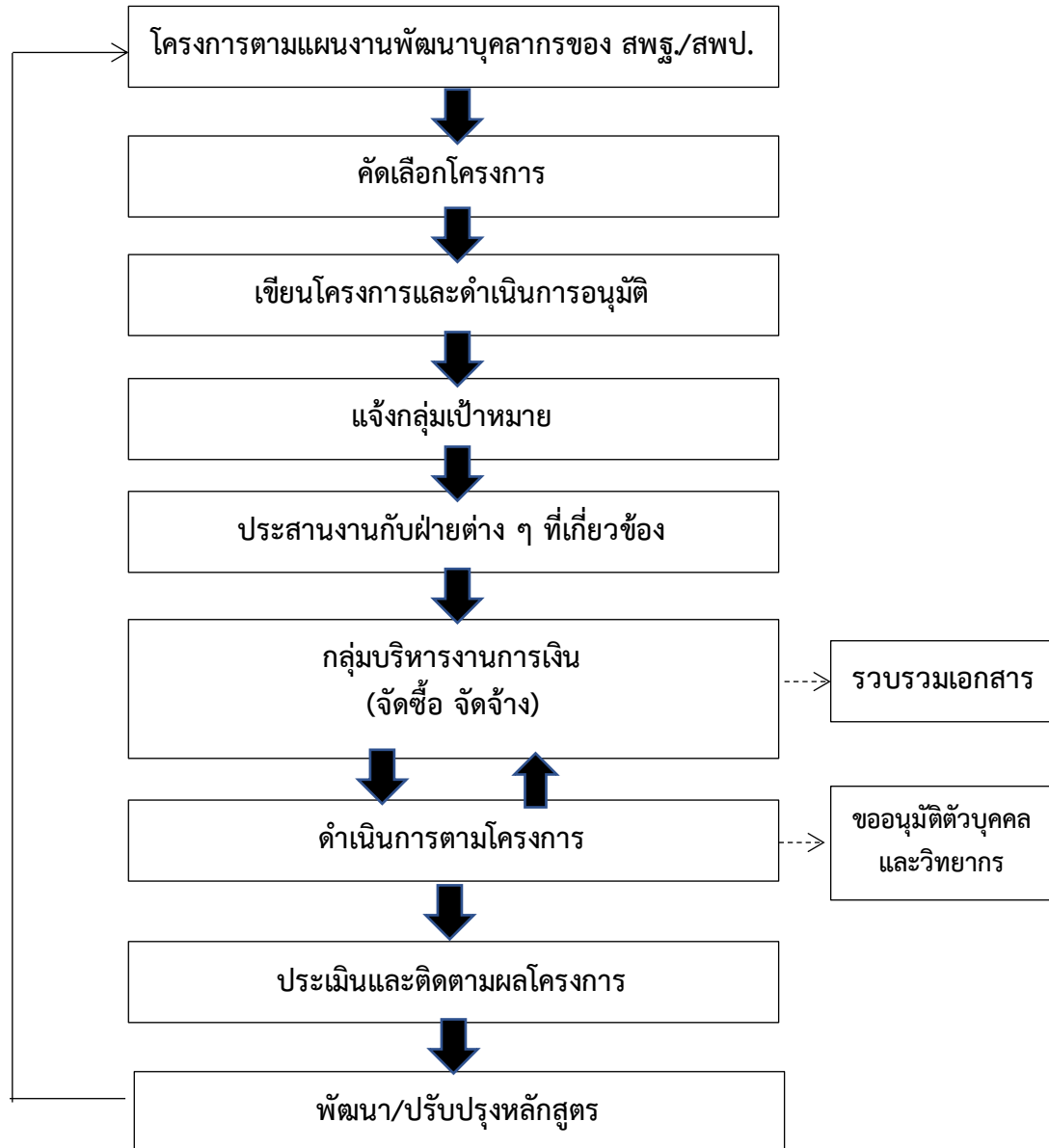
กระบวนการทำงานในขั้นตอนการทำคู่มือการปฏิบัติงาน

Flow Chart

กระบวนการทำงานในขั้นตอนการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์

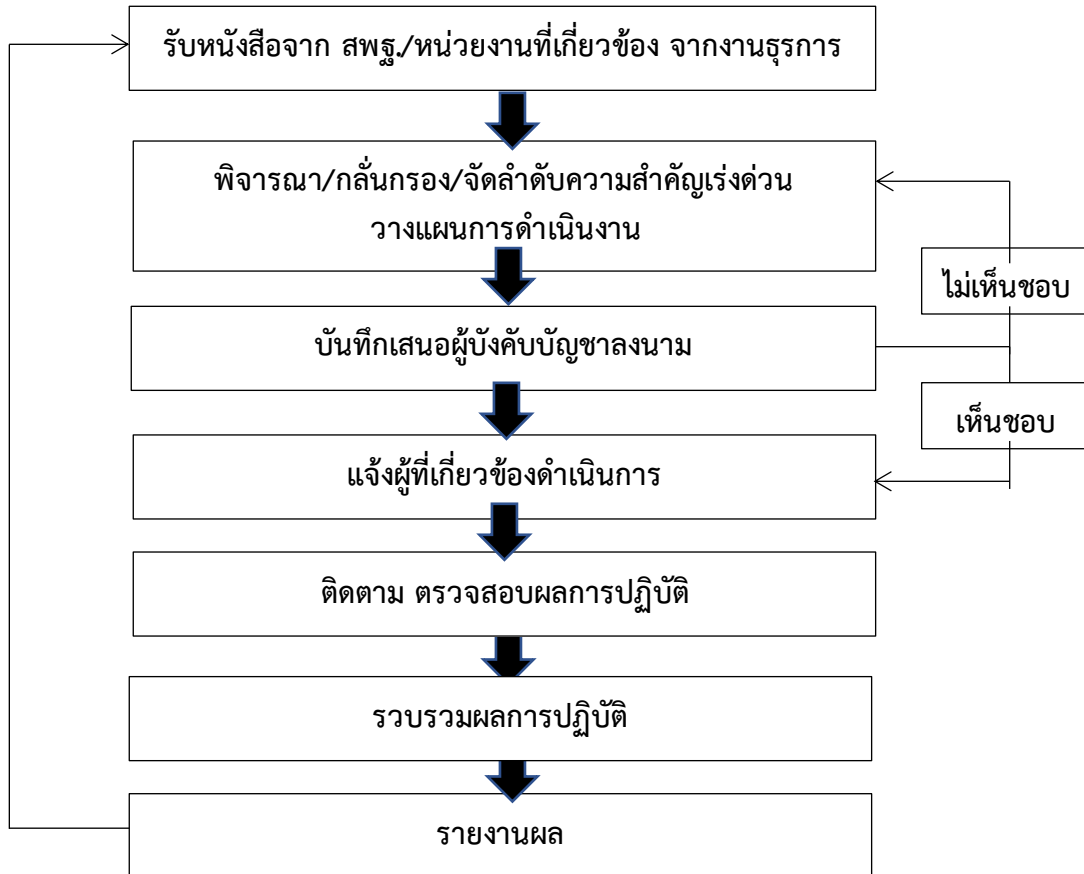
(การสร้างหลักสูตร กำหนดโครงการการฝึกอบรม การบริหารโครงการ การประเมินและติดตามผลโครงการ)

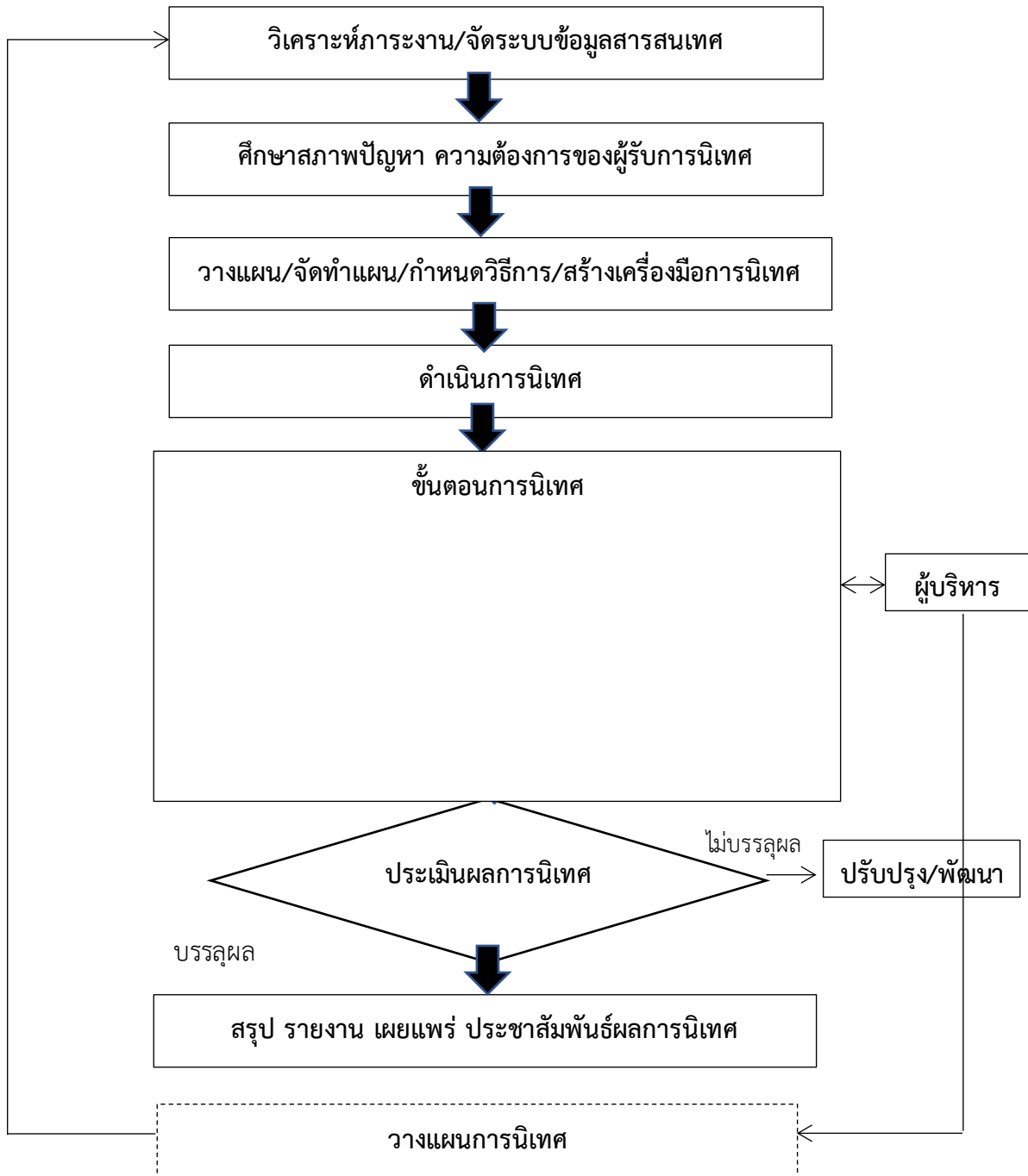
Flow Chart

กระบวนการทำงานในขั้นตอนการปฏิบัติงาน

(ด้านเอกสารและการโต้ตอบเอกสารตามคู่มือการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์)

Flow Chart กระบวนการขั้นตอนในการวางแผนการนิเทศ

เอกสารอ้างอิง

1. คู่มือปฏิบัติงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
2. คู่มือปฏิบัติงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
3. คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เรื่อง มอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ที่ 156/2566 ลงวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2566

คู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคล กลุ่มงานส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา
สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

